

УГЛЕДЗЬЦЕСЯ У ГЭТЫ ФО-
ТАЗДЫМАК. ПРАСТОР І СОН-
ЦА. ПЯШЧОТНАЕ, ЯК МАРЫ
ГЭТАЙ ДЗЯУЧЫНЫ, ЯРКАЕ, ЯК
МАЛАДОСЦЬ. ДЗЯУЧЫНА ДУ-
МАЕ АБ ШЧАСЦІ, ЯК І УСЯ
МОЛАДЗЬ, ПАД ЯКІМ БЫ
СОНЦАМ ЯНА НІ ЖЫЛА. МАЛАДОСЦІ НЕ-
АБХОДНЫ МІР, СОНЦА І ЧЫСТАЕ НЕБА.
ЯНА ХОЧА, КАБ ЯГО НІКОЛІ НЕ ЗАСЛАНЯ-
ЛІ ХМАРЫ ВАЙНЫ. ВОСЬ ЧАМУ СЛОВЫ
«МІР І СОНЦА» СТАЛІ ДЭВІЗАМ ЧАРГОВА-
ГА СУСВЕТНАГА ФОРУМА МОЛАДЗІ, ЯКІ
ПРАХОДЗІЦЬ У МАСКВЕ, У КОЛОННАЙ
ЗАЛЕ ДОМА САЮЗАУ.

Голас ТРАДЗІМЫ

№ 59 (844)
Верасень
1964 г.
Цана
2 кап.

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАЙЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ

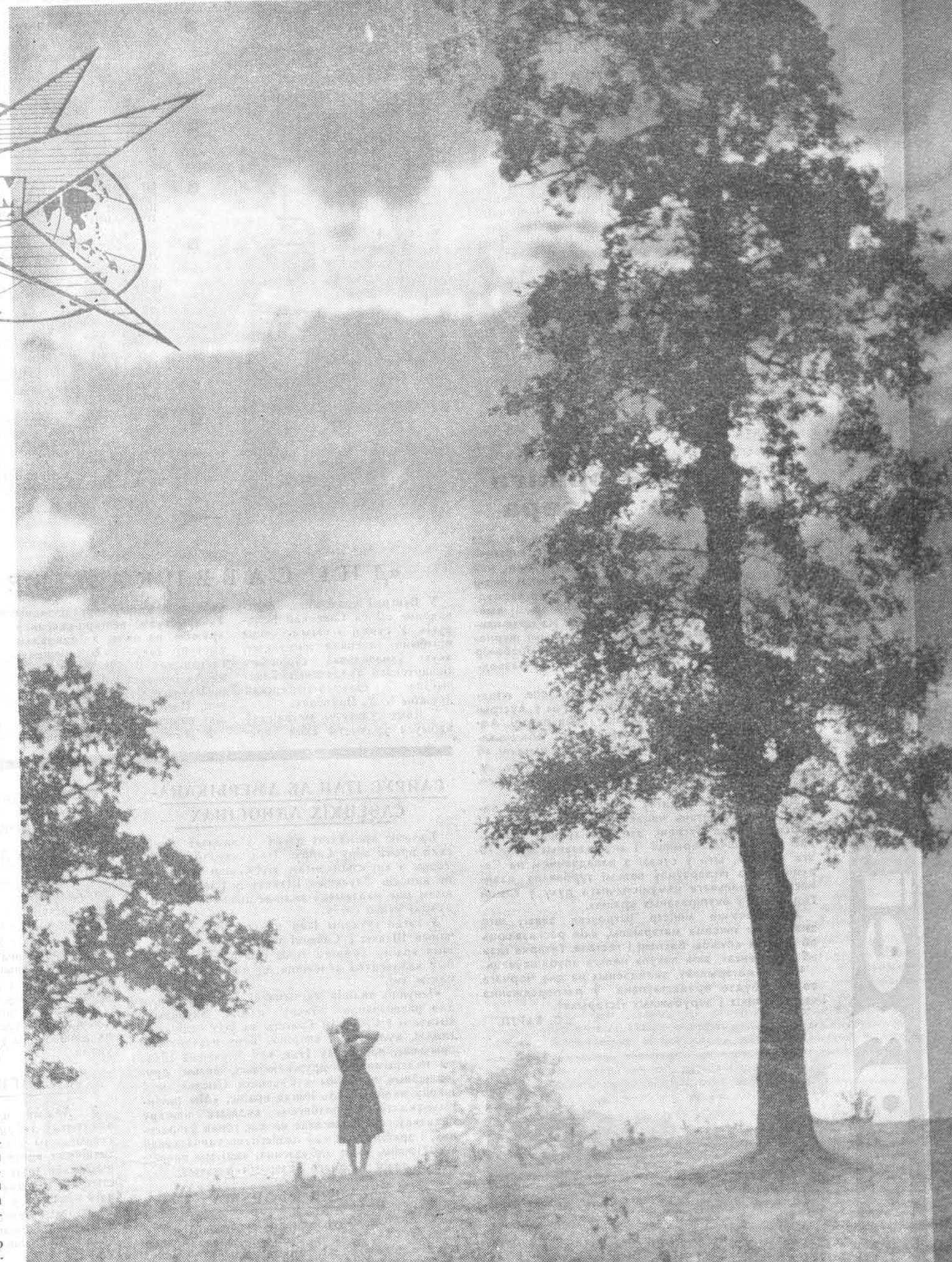
Прадстаўнікі больш 360 ар-
ганізацый моладзі і студэнтаў з
120 краін прыехалі да нас на
вялікую сустрэчу юнакоў і
дзяўчат літаральна з усіх кут-
коў нашай планеты. Характэр-
най асаблівасцю гэтага фору-
ма з'яўляецца і тое, што дэле-
гацыі ўключаюць у сябе мо-
ладзь самых розных палітыч-
ных пераконанняў. Трэба ад-
значыць і ўзросшую цікавасць
сусветнай грамадскасці да та-
го, што думае моладзь. Не
выпадкова, што работу форума
юнацтва асвятляе шэсцьсот
прадстаўнікоў сусветнага дру-
ку, буйнейшыя агенствы ра-
дыё і тэлебачання ўсіх кантынентаў.

З якімі ж думкамі прыбылі
юнакі і дзяўчаты на свой з'езд,
чаго яны чакаюць ад яго для
сваіх краін, для свайго будуча-
га, для будучага ўсёй зямлі?
На гэтае пытанне вельмі яр-
ка адказаў Масару Ямасіта,
член маладзёжнага аддзела
Генсавета прафсаюзаў Японіі.
— Мы чакаем ад форума,
— сказаў ён, — пацвярджэння на-
шых намаганняў у барацьбе за
мір, за ядзернае раззбраенне.
Нам па душы вецер антыкалі-
ніялізму і антыімперыялізму, у
якім бы канцы планеты ён ні
дзьмуў.

Гэта галоўнае. Але моладзь
вядзе і вялікую размову аб
шляхах дасягнення адзінства ў
агульнай барацьбе, аб паляп-
шэнні абмену вопытам, аб
тым, як хутчэй ліквідаваць ін-
шаземныя базы на чужых тэ-
рыторыях.

Што датычыцца нашай дэле-
гацыі, то яе прадстаўнікі рас-
казваюць сваім сябрам аб тым,
як жывуць савецкія юнакі і
дзяўчаты, як яны разумеюць
найбольш актуальныя прабле-
мы сучаснасці. Наша дэлега-
цыя ўнясе на форум рад кан-
крэтных прапановаў па аказанню
як маральнай, так і матэрыяль-
най дапамогі моладзі краін,
якія вядуць барацьбу за на-
цыянальную незалежнасць, су-
праць імперыялізму і каланія-
лізму.

Маскоўская трыбуна прада-
стаўлена моладзі. Яе гнеўны
голас, які асуджае тых, хто
спрабуе развязаць новую вай-
ну, чуваць на ўсёй планеце. Гэ-
та голас мільёнаў маладых сэр-
цаў, якія хочуць міру і шчас-
ця.

СССР І ФІНЛЯНДЫЯ — СЯБРЫ

Старшыня Савета Міністраў
СССР М. С. Хрушчоў накіра-
ваў прэзідэнта Фінляндскай
Рэспублікі Урха Кеконену па-
сланне ў сувязі з 20-годдзем
міралюбівага курса, вядомага
як «лінія Паасіківі — Кеконе-
на».

У пасланні гаворыцца, што
народы абедзвюх краін дабі-
ліся вялікіх поспехаў у развіц-
ці савецка-фінляндскай друж-
бы і супрацоўніцтва.

Фота Віт. БАРАНОЎСКАГА.

НА VIII СЕСІІ ГЕНЕРАЛЬНАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ МІЖНА-
РОДНАГА АГЕНЦТВА ПА АТАМНАЙ ЭНЕРГІІ, ЯКАЯ
АДКРЫЛАСЯ У СТАЛІЦЫ АўСТРЫІ, ПРЫМАЕ
УДЗЕЛ ДЭЛЕГАЦЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ССР У СКЛА-
ДЗЕ: А. Н. СЕУЧУКА (КІРАУНІК ДЭЛЕГАЦЫІ), Е. А.
ЖЫХАРАВА І В. Н. ФІСЕНКА.

БУЙНЕЙШЫЯ ВУЧОНЫЯ СВЕТУ ПРЫМАЮЦЬ УДЗЕЛ У 13-Й ПА-
ГУОШСКОЙ КАНФЕРЭНЦЫІ ЗА РАЗЗБРАЕННЕ І МІЖНАРОД-
НАЕ СУПРАЦОУНІЦТВА У ЧЭХАСЛАВАЦКІМ ГОРАДЗЕ КАР-
ЛАВЫ ВАРЫ. БОЛЬШ 90 ПРАДСТАЎНІКОЎ НАВУКІ З 26 КРА-
ІН, У ТЫМ ЛІКУ З САВЕЦКАГА САЮЗА, ЗША, АНГЛІІ, ФРАН-
ЦЫІ, ІТАЛІІ, ІНДЫІ, САБРАЛІСЯ, КАБ АБМЕРКАВАЦЬ ВАЖНЕЙ-
ШЫЯ ПЫТАННІ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ МІРУ.

ІДУЦЬ ХЛЕБНЫЯ ЭШАЛОНЫ

Ніколі яшчэ на сталёвыя магістралі краіны не паступала столькі збожжа, колькі ў сёлетнім годзе, паведамлі карэспандэнт у ТАСС у Міністэрстве шляхоў зносін. Штодзень са станцый адпраўляецца амаль на 50 эшалонаў са збожжам больш, чым у 1958 годзе, калі была перавезена рэкордная колькасць «залатога» грузу.

Самы магутны паток збожжа ідзе цяпер па сталёвых магістралях Казахстана. 85 працэнтаў збожжа казахскія чыгуначнікі адпраўляюць спецыяльнымі маршрутамі.

Збожжавы паток расце з кожным днём, поўняцца засека Радзімы.

НОВЫЯ МАГУТНАСЦІ НАФТАГІГАНТА

НОВА - ПОЛАЦК. На нафтаперапрацоўчым заводзе здадзена ў эксплуатацыю тэхналагічная ўстаноўка па выпрацоўцы інертнага газу. Закончана таксама ўзвядзенне ўстаноўкі па вытворчасці вадароду. Цяпер заканчваюцца мантажныя і аддзелачныя работы на буйным пусковым аб'екце шостага года сямігодкі — платфармінгу. Тут пачалася наладка абсталявання. З уводам яго ў эксплуатацыю калектыў прадпрыемства зможа наладзіць выпуск бензіну высакаякасных марак.

Гаспадарамі другой на заводзе атмасферна - вакуумнай трубчаткі сталі мантажнікі. Днямі тут вызначылася брыгада знатнага такелажніка Івана Чарненкі, якая ўстанавіла ўсе-саюзны рэкорд. Яна завяршыла мантаж тэхналагічнай калоны вышынёй у 30 метраў і вагой у трыста з лішнім тон за 24 гадзіны замест 120.

Калектыў будаўнікоў змагаецца за тое, каб у шостым годзе сямігодкі ўвесці ў строй гэту буйную тэхналагічную ўстаноўку.

ТАЙНЫ Чорнага возера

19 год яны ляжалі ў халоднай цішыні на дне Чорнага возера. Чатыры герметычныя скрынкі. Тыя, хто апусціў іх у бездань возера, хацелі, каб аб тым, што знаходзіцца ў скрынках, людзі ніколі не даведаліся. Але летам сёлетняга года падводнікі СВАЗАРМА [Саюз садзейнічання арміі] выявілі іх і дасталі. Скрынкі загарылі. На прэс-канферэнцыі з чэхаславацкімі і зарубешнымі журналістамі міністр унутраных спраў ЧССР Любамір Штроугал абвясціў матэрыялы нацысцкай разведкі, пахаваныя на дне Чорнага возера.

Частка дакументаў расказвае аб удзеле гітлераўскай разведкі ў няўдашымся пудзе ў Аўстрыі [1934], аб спробе фальсіфікацыі гэтых падзеяў. Адна са скрынак змяшчае пісьмы, якімі абменьваліся адказныя фашысцкія завадатаяі па пытанні аб «канчатковым рашэнні яўрэйскага пытання», у другой — надзвычайныя дакументы аб масавым забойстве украінскага насельніцтва.

Да важных дакументаў адносіцца таксама перыядычны бюлетэнь чацвёртага ўпраўлення імперскага бюро бяспекі, дзе аналізуецца ўнутранае становішча Германіі і акупіраваных краін. З яго вынікае, што ў сувязі з нападам на Савецкі Саюз гітлераўцаў вельмі турбавала дзейнасць падпольнага камуністычнага руху ў самой Германіі і ў акупіраваных краінах.

У заключэнне міністр Штроугал заявіў, што знойдзены таксама матэрыялы, якія расказваюць аб агентах службы бяспекі і гестапа. Гутарка ідзе аб дакументах, якія пакуль нельга апублікаваць.

Частка матэрыялаў, знойдзеных на дне Чорнага возера, будзе прадастаўлена ў распараджэнне чэхаславацкіх і зарубешных гісторыкаў.

С. БАРТЛ.

Прага.

НА ЗДЫМКУ: група ўдзельнікаў форума на вуліцах сталіцы.

Фота А. СТУЖЫНА і В. ТРЭПЕТАВА.

У МІНСКУ ПАВЫВАЛА ДЭЛЕГАЦЫЯ ВАРШАўСКАГА ВАЙВУДСТВА Польшкай НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ. ЯЕ ўзначальваў НАМЕСНІК ЗАГАДЧЫКА ПАРТЫІНАГА АДЗЕЛА ВАРШАўСКАГА ВАЙВУДСТВА КАМІТЭТА ПАРПІЯН САРНОУСКІ. У СКЛАДЗЕ ДЭЛЕГАЦЫІ — ПАРТЫІНІЯ, ПРАФСАЮЗНЫЯ І ГАСПАДАРЧЫЯ РАБОТНІКІ, ДЗЕЯЧЫ НАВУКІ І КУЛЬТУРЫ, СЕЛЬСКІЯ ПРАЦАУНІКІ. ГЭТА — ВІЗІТ-АДКАЗ ПАСЛЯ НАВЕДАННЯ ВАРШАўСКАГА ВАЙВУДСТВА ДЭЛЕГАЦЫЯЙ МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ.

ВЫСАКАГОРНАЯ ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ «ДЖЫРГАТАЛЬ» ДАСЦЬ ЭНЕРГІЮ АДДАЛЕНЫМ КІШЛАКАМ ТАДЖЫКІСТАНА. МАНТАЖ АГРЭГАТАУ НА ГЭТАЙ СТАНЦЫІ ЗАКОНЧАНЫ.

ЖЫХАРЫ ЛЬВОВА СТАЛІ ПЕРШЫМІ ўЛАДАЛЬНІКАМІ УНІФІКАВАНЫХ ТЭЛЕВІЗАРАУ «АГЕНЬЧЫК». ВЯЛІКАЯ ПАРТЫЯ НОВЫХ АПАРАТАУ, ВЫПУШЧАНЫХ МЯСНЕКАЛЬКІ ДЗВН.

СТВАРАЛЬНІКІ РЭАКТЫўНАГА ЛАЙНЕРА «ТУ-134» ПА-ЗНАЕМІЛІ НА ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫІ САВЕЦКІХ ЖУРНАЛІСТАў СА СВАЕЙ НОВАЙ МАШЫНАЙ. ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫЯ АДБЫЛАСЯ У КАНСТРУКТАРСКІМ БЮРО ЯКІМ НАГА КАНСТРУКТАР А. ТУПАЛЕУ. НАМЕСНІК ГЕНЕРАЛЬНОВАЙ МАШЫНА ВІДЗЯЛЯЕЦА З УСЕП СІЯМІ ТУПАЛЕУСНІХ ЛАЙНЕРАў. ЯЕ РУХАВІКІ РАЗМЕШЧАНЫ У ХВАСЦЕ ФІУЗЕЛЯЖА. СЕДЗЯЧЫ ў САЛОНЕ, ПАСАЖЫРЫ АМАЛЬ НЕ БУДУЦЬ ЧУЦЬ ГУЛУ РУХАВІКОУ. КРЭЙСЕРСКАЯ СКОРАСЦЬ САМАЛЕТА 800—850 КІЛАМЕТРАў У ГАДЗІНУ. ЁН МОЖА ПАДЫМАЦА НА ВЫШЫНЮ ДА 11 КІЛАМЕТРАў І ПЕРААДОЛВАЦЬ БЕЗ ПАСАДКІ ДА 3000 КІЛАМЕТРАў. СУЧАСНАЕ АБСТАЛЯВАННЕ, УСТАЊОВЛЕНАЕ НА «ТУ-134», ЗАБЯСПЕЧВАЕ АБСАЛУТНУЮ БЯСПЕКУ ПАЛЕТУ.

НЯДАўНА ДУКОРСКУЮ СЯРЭДНЮЮ ШКОЛУ НАВЕДАЛА ДЭЛЕГАЦЫЯ МОЛАДЗІ МАНГОЛІ. ГОСЦІ ЦІКАВІЛІСЯ ПАСТАНОўКАЙ ВІТВОРЧАГА НАВУЧАННЯ. ПАВЫВАЛІ НА ПРЫШКОЛЬНЫМ ДОСЛЕДНЫМ УЧАСТКУ, У ВІТВОРЧЫХ МАСТЭРНЯХ, ШКОЛЬНЫМ МУЗЕІ. НА ФЕРМАХ І ў САДЗЕ КАЛГАСА ІМЯ 16 ПАРТЫІЗАН. ДЗЕ ВУЧНІ ПРАХОДЗЯЦЬ ВІТВОРЧУЮ ПРАКТЫКУ.

НА ЗДЫМКУ: зборка халадзільнікаў на Мінскім заводзе электрахаладзільнікаў.

Фота Ул. КІТАСА.

«ДНІ САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ»

У Венгры праходзіць святкаванне «Дзён Савецкай Беларусі». У сувязі з гэтым сюды прыбыла савецкая дэлегацыя, якую ўзначальвае старшыня Беларускага аддзялення Таварыства савецка-венгерскай дружбы Б. У. Паўлёнак.

У Доме культуры металістаў адбыўся ўрачысты сход пра-

цоўных сталіцы, арганізаваны Таварыствам венгера-савецкай дружбы, на якім з дакладам выступіў сакратар Будапешцкага гаркома ВСРП Янаш Венці. Ад імя савецкай дэлегацыі прысутных вітаў Б. У. Паўлёнак. Пасля сходу адбыўся вялікі канцэрт.

У Доме культуры аптычнага

завода МОМ адкрылася выстаўка беларускай мастацкай фатаграфіі. У час «Дзён Савецкай Беларусі» ў будапешцкіх дамах культуры наладжаны вечары беларускай культуры і музыкі, сярбоўскія сустрэчы венгерскіх працоўных з савецкімі гаспадарамі.

САЙРУС ІТАН АБ АМЕРЫКАНА-САВЕЦКІХ АДНОСІНАХ

Вядомы грамадскі дзеяч і лаўрэат Ленінскай прэміі міру Сайрус Ітан сказаў у гутарцы з карэспандэнтам ТАСС, што паліпшэнне адносін Злучаных Штатаў з Савецкім Саюзам мае надзвычай вялікае значэнне для будучыні ўсяго свету.

У гэтай гутарцы Ітан падкрэсліў, што Злучаныя Штаты і Савецкі Саюз — дзве найвялікшыя краіны зямнога шара і што мір і дабрабыт чалавецтва залежаць ад добрых адносін паміж імі.

«Існуюць вялікія магчымасці, — сказаў ён, — для расшырэння абмену паміж Злучанымі Штатамі і Савецкім Саюзам ва ўсіх галінах у гандлі, культуры і спорце». Есць настойлівыя прычыны, працягваў Ітан, каб Злучаныя Штаты падтрымлівалі дружалюбныя, вельмі дружалюбныя адносіны з Савецкім Саюзам, не ў шкоду якой-небудзь іншай краіне. «Мы павінны, — сказаў ён, — пазбягаць вялікага цяжару падаткаў, які накладвае на нас гонка ўзбраенняў, і зрабіць усё, каб пазбегнуць канчатковай катастрофы, якая адбудзецца, калі мы пачнём кідаць адзін у аднаго ядзерныя ракетны».

У АДРАС ФОРУМА

Бурай авачыў удзельнікі сусветнага злёту маладых барацьбітоў сустрэлі паведамленне аб тым, што ў адрас форуму прыйшлі тэлеграмы ад кіраўнікоў многіх дзяржаў. Зачытваюцца пасланны прэзідэнта Кіпра Макарыяса, Старшыні Дзяржаўнага савета Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі Вальтэра Ульбрыхта, Прэзідэнта Чэхаславацкай Сацыялістычнай

Дэмакратычнай Рэспубліка В'етнам. На адкрытым вугальным разрэзе ў Хангаі шырока выкарыстоўваецца савецкая тэхніка.

НА ЗДЫМКУ: савецкія электрычныя экскаватары і 25-тонныя беларускія самазвалы ў вугальным кар'еры Хангаі.

Рэспублікі Антаніна Новатнага. Гарачымі апладасментамі длегаты форуму адказалі на прывітанні дзяржаўных дзеячоў.

У САВЕЦЕ БЯСПЕКІ

У Савет Бяспекі, які разглядае скаргу ўрада Малайзіі на Інданезію, у спешным парадку быў унесены нарвежскі праект рэзалюцыі. Гэта адбылося пасля відэачаснай няўдачы спроб заходніх дзяржаў, у першую чаргу Англіі — патрона некаланіялісцкай федэрацыі Малайзіі, — угаварыць прадстаўнікоў Берага Слававай Косці і Марока стаць ініцыятарамі праекта, які асуджае Інданезію.

Намеснік міністра замежных спраў Інданезіі Суджарво ахарактарызаваў нарвежскі праект як аднабаковы і зусім непрыемны для яго ўрада.

46 САВЕЦКІХ ПЕДАГОГАў.

У Алжыр прыбыла новая група выкладчыкаў з Савецкага Саюза. Сярод іх — спецыялісты ў галіне матэматыкі, хіміі, фізікі, тэхнічных навук. Яны будуць працаваць у афрыканскім інстытуце нафты і тэкстыльным інстытуце. Першая група савецкіх выкладчыкаў, якія прыехалі ў Алжыр раней, прыступіла ўжо да работы. Усяго ў афрыканскім інстытуце нафты і тэкстыльным інстытуце будуць працаваць 46 савецкіх педагогаў.

ЗЛАЧЫНСТВЫ БЕЗ ПАКАРАННЯў

Суд у Альдэнбургу (ФРГ) вынес пастанову аб спыненні справы па абвінавачанню чыноўніка кримінальнай паліцыі Георга Хемпена ў забойстве французскіх палонных. За перыяд з лістапада 1943 па ліпень 1944 года Хемпен служыў у акупіраванай гітлераўцамі Францыі і віноўны ў забойстве 38 палонных французцаў, прычым ён асабіста ўдзельнічаў у забойствах і катаваннях. У свой час французскі ваенны трыбунал прыгаварыў Георга Хемпена зазначыць да пакарання смерцю за зробленыя ім злачынствы.

ОАЗ — гэта зручнае танныя паліва і выдатная хімічная сыравіна. У тысячах гародаў і вёсак СССР людзі гавораць, добрае слова блакітнаму агню, якое палае ў цэхах прадпрыемстваў, у жылых дамах.

Да Кастрычніцкай рэвалюцыі Расія займала адно з апошніх месцаў сярод краін-вытворцаў гэтага віду паліва. У савецкі час, асабліва ў апошнія гады, газавая індустрыя атрымала бурнае развіццё. Вось як выглядае рост вытворчасці і здабычы газу (у мільянах кубаметраў): 1913 г.—0,02; 1928 г.—0,3; 1940 г.—3,4; 1950 г.—6,2; 1961 г.—60,9; 1963 г.—каля 91,5.

Па здабычы газу Савецкі Саюз выйшаў на першае месца ў Еўропе і другое—у свеце і ўпэўнена даганяе Злучаныя Штаты.

За апошнія 10 год (1954—1963 гады) сярэднегадавы тэмп прыросту здабычы і вытворчасці газу ў СССР перавысіў 27 працэнтаў, а ў Злучаных Штатах склаў усяго каля 5,5 працэнта. Пераважная частка агульнасаюзнай здабычы блакітнага паліва ў СССР прыходзіцца на РСФСР, Украіну, Азербайджан і Узбекістан.

Савецкая зямля выключна багатая прыродным газам. І на далёкім востраве Сахалі, і ў раёне Кушкі, самым паўднёвым пункце СССР, і ў Заходнесібірскай нізіне, у гарах Прыкарпацця, на Каўказе і ў Паволжы, у пясках Сярэдняй Азіі—

паўсюды б'юць фантаны прыроднага газу, знойдзенага савецкімі геалагамі. Вось, напрыклад, «газавая сталіца» Газ-прыклад, «газавая сталіца» Газ-прыклад, «газавая сталіца» Газ-прыклад (Узбекістан). Гэта сапраўды унікальная скарбніца блакітнага агню. Яе запасы вызначаюцца прыкладна ў 450 мільярдаў кубічных метраў газу.

Усяго ў краіне за апошнія дзесяцігоддзе (1953—63 гг.)

Урал. Абедрэе яго ніткі складуць адлегласць звыш 4 тысяч кіламетраў. У 1965 годзе на сустрэч гэтаму гіганту да гарыдоў Урала прыдзе заходнесібірскага газу. Газоправод Ігрым—Сяроў будзе штогод дастаўляць уральцам 10 мільярдаў кубаметраў блакітнага паліва.

Спажыванне газу няспынна расце. З 1959 па 1963 год у

Гэта сума ўдвая пераўзыходзіць капіталаўкладанні ў газавую індустрыю за гэты ж перыяд.

У газавай індустрыі шырока выкарыстоўваецца першакласная тэхніка: магутныя ротарныя экскаватары, электраварачныя аграгаты, трубаўкладчыкі, газатурбінныя ўстаноўкі. На «блакітных» магістралях

Каўказскі хрыбет ад горада Арджанікідзе да Тбілісі, літаральна браліся штурмам высокія горы, крутыя цяніны, бурлівыя горныя патакі. Звыш 100 удзельнікаў гэтай будовы былі ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі.

У Якуцкай АССР і на поўначы Цюменскай вобласці, ва ўмовах вечнай мерзлаты, намечана ўзвядзенне вельмі складаных па інжынернай задуме газоправодаў: Таас—Якуцк працягласцю 400 кіламетраў і Тазаўскае—Марыльск (640 кіламетраў). Праекціроўшычкі пераадолелі, здавалася б, непрыступны шчыт вечнай мерзлаты—тут будзе выкарыстана арыгінальная надземная сістэма ўкладкі газавай магістралі.

З кожным годам павялічваецца доля газу ў паліўным балансе СССР. За апошнія шэсць год яна ўзрасла з 6,4 працэнта да 12,5 працэнта. Выключна высокімі тэмпамі развіваецца газавая індустрыя. К 1980 году Савецкая краіна атрымае да 720 мільярдаў кубічных метраў газу—у 8 разоў больш, чым у 1963 годзе.

Эдуард МІКАЭЛЯН.

(АДН).

БЛАКІТНЫ СКАРБ КРАІНЫ

Знойдзена больш 230 новых месцанараджэнняў газу. Ужо к 1962 году прамысловыя запасы блакітнага паліва ў СССР узраслі ў 135 разоў у параўнанні з 1940 годам. Патэнцыяльная рэсурс газу ў Савецкім Саюзе вызначаюцца прыкладна ў 60 трыльёнаў кубаметраў—у два разы больш, чым у ЗША.

З краю ў край савецкай зямлі працягнуліся трубы, па якіх круглыя суткі рухаецца блакітнае паліва. Маскву сілкуюць багацейшыя месцанараджэнні Паволжа, Паўночнага Каўказа, Украіны. У 1963 годзе з Сярэдняй Азіі блакітнае паліва прыйшло ў гарады і рабочыя пасёлкі індустрыяльнага Урала. Цяпер праз пустыні, дрэмучыя лясы і балотныя багны пракаладваецца другая чарга гіганцкага газоправода Бухара—

СССР газіфікавана звыш тысяч населеных пунктаў.

33,4 тысячы кіламетраў—такія працягласць магістральных газоправодаў у СССР на пачатак 1964 года. Толькі за апошнія пяць год пракладзена звыш 21 тысячы кіламетраў газавых магістраляў.

Здабыча блакітнага паліва вельмі эканамічная. Сабekoшт яго здабычы ў некалькі разоў меншы сабекошту здабычы каменнага вугалю. А газоправод—гэта высокаэканамны і зручны від транспарту.

Развіццё газіфікацыі прыносіць такую буйную эканомію, што дазваляе ў кароткі тэрмін акупіць расходы па ўзвядзенню газоправодаў, па вытворчасці труб і г. д. Выкарыстанне газу за гады сямігадовага плана (1959—1965 гг.) дасць эканомію больш 8 мільярдаў рублёў.

шырока разгарнуліся работы па аўтаматызацыі і тэле механізацыі. Каб узняць прадукцыйнасць буйных газоправодаў, уздоўж іх узводзяцца кампрэсарныя станцыі. За апошнія пяць год (1958—1963) узвядзена звыш 50 магутных станцый.

Сучасная тэхніка ў руках мужных людзей дазваляе хутка пракладваць газавыя магістралі. У 1963 годзе, калі пракладваліся трубы праз Галоў-

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

В Москве проходит Всемирный форум молодежи. Представители из 120 стран принимают участие в этом поистине грандиозном слете юношей и девушек, девизом которых является мир и дружба между народами. В адрес форума поступают многочисленные приветствия от государственных и общественных деятелей многих стран мира. Работе форума и его целям посвящена передовая статья этого номера.

«ПАДЗЕ, ЛЮДЗІ, ФАКТЫ» — под такой рубрикой помещены материалы на второй странице. Здесь опубликована часть материалов, поступивших в редакцию за прошедшую неделю. Вот одно из сообщений. Никогда еще на стальные магістралі страны не поступало столько хлеба, сколько в нынешнем году, сообщили корреспондент ТАСС в Министерстве путей сообщения. Ежедневно со станций отправляется почти на 50 эшеленов с зерном больше, чем в 1958 году, когда было перевезено рекордное количество «золотого груза». Самый мощный хлебный поток идет сейчас по стальной магистрали Казахстана.

Газ—удобное и дешевое топливо, отличное химическое сырье. С каждым годом голубое топливо все шире применяется в народном хозяйстве СССР. Достаточно сказать, что за последние десять лет (1954—1963 годы) среднегодовой темп прироста добычи и производства газа в нашей стране превысил 27 процентов, а в Соединенных Штатах Америки только 5,5 процента. В Советском Союзе газовыми центрами являются Российская Федерация, Украина, Азербайджан и Узбекистан. О росте нашей газовой индустрии рассказывает статья «БЛАКІТНЫ СКАРБ КРАІНЫ».

Недавно в редакции «Голасу Радзімы» побывали две подруги, наши соотечественницы из Бельгии—Франя Ильина и Раиса Демченко. По их просьбе была организована экскурсия на Минский часовой завод. При посещении этого предприятия наши гости узнали, что только в Минске ежегодно выпускается 1 миллион 100 тысяч часов, а всего в Советском Союзе имеется 15 часовых заводов. «Гостям показали все цеха, все виды часов, выпускаемых заводом», — говорится в статье «ДЗВЕ ЭКСКУРСІІ». Франя Ильина вместе с мужем побывала также на Минском камвольном комбинате. И здесь у наших гостей осталось неизгладимое впечатление от предприятия, его продукции.

Учительница одной из московских школ Евгения Мейнукская во время поездки по Чехословакии встретила с чехом Станиславом Карасем, который попросил ее разыскать в Советском Союзе Ольгу Сергеевну Бондареву. В 1943 году гитлеровские оккупанты вывезли Ольгу Сергеевну на Запад, где она познакомилась с чешскими товарищами, которые помогли ей бежать из фашистского лагеря. После освобождения Ольга Сергеевна вернулась в Белоруссию. И вот через многие годы она получила известие о старом товарище по лагерю. Женщина написала письмо Станиславу Карасю в Чехословакию. Вскоре пришел ответ... О судьбе простой советской женщины и гражданина Чехословакии рассказывает в очерке «ТАЦІНЕК».

Имя белорусского писателя Змитрока Бядули хорошо известно в Советском Союзе и за границей. Его роман «Язеп Крушынскі» хорошо разоблачает сущность националистических отщепенцев и предателей своего народа. Сегодня газета печатает два отрывка из этого романа. Они опубликованы на шестой странице.

На землю Белоруссии прибыл необычный дилижанс. Его пассажиры — американец Леон Гиллис, его жена Ивон Марцэлай и четверо детей. Три года назад они отправились в туристское путешествие по странам американского континента и Европы. И вот уже позади Бразилия, Канада, Аргентина, Перу, страны Западной Европы. Теперь американские туристы держат путь в Москву. Репортаж на эту тему — «СУСТРЭЧА НА БРЭСЦКІМ ШАСЭ» — публикуется на восьмой странице.

ПІСЬМО ўсхвалявала Вольгу Сяргееўну. Яна прачытала яго лямчэ раз, прайшла па пакоі, успамінаючы гады свайго юнацтва. Як гэта даўно было, а ў памяці жывыя і месцы, дзе ёй прыходзілася вандраваць, і людзі, з якімі звёў яе лёс, што дзялілі з ёй і гора, і радасць...

Настаўніца адной з маскоўскіх школ Яўгенія Мейнукская пісала ёй, што ў час паездкі на Чэхаславакію яна сустрэлася з чэхам Станіславам Карасём, які прасіў яе адшукаць Вольгу Сяргееўну Бондарэву.

Значыць, тацінек і жывы, значыць, дачкайце ён тады вывалены, памятае пра яе, проста беларускую дзяўчыну. А яна? Як бы хацелася ёй зноў убачыць яго, падзяліцца, як з бацькам, сваімі думкамі, марамі...

За акном прашалася вецер. Галіны акацыі дакруціліся да шкла. Збіралася на дождж. Яна зноў прачытала пісьмо. У памяці паўстала жудаснае далёкае мінулае.

...Была сярэдзіна 1943 года, жывіненне—гарачы час на сяле. Толькі не было радасці ў людзей у гэты страшны год. Трыццаць лета не ведала радасці і сям'я Бондаравых. У гэты год страціла сям'я свайго кармільца—Сяргея Бондарэву. Разам з іншымі дваццаціцю камуністамі яго расстралялі фашысты.

Праз некалькі дзён Елізавета Маркаўна не дачакалася дадому і дачкі. Яе схпілі на вуліцы і разам з іншымі дзяўчатамі кінулі за калочы дрот. А з тым павезлі ў Германію.

Аўстрыя... Горад Экцэсфольд. Нізкія баракі, абнесеныя калочым дротам. Гэта рускі жаночы лагер. Сюды прывезлі і Вольгу Бондарэву. Дзяўчыну паслалі працаваць на кухню. Пацягнуліся дні, адзін змрачнейшы за другі. Знявагі і пабоі, злосныя вокрыкі аховы. Адночы, калі асабліва было цяжка, не хацелася жыць, да дзяўчыны падыйшоў повар чэх Станіслаў Карась.

— Не трэба так сумаваць,— ласкава сказаў ён.—Трэба выжыць, змагацца!

Вольга і яе сяброўкі даўно палюбілі Станіслава Карася, зайсьсёды прыслухоўваліся да яго парад. Ён дапамагаў ім, як мог.

Уважліва сачыў за Станіславам Карасём шэф-повар Гірта. Здавалася, не выпадаў з-пад

потым перабралася ў вёску Мароўскай Канініца, дзе і дачкалася вызвалення...

Даўно ўсё гэта было, даўно...

І вось ужо ў Чэхаславакію, у вёску Грушаваны, ляціць пісьмо. «Дарагі тацінек, — пісала ў ім Вольга Сяргееўна,— як я рада, што атрымала ад вас вестачку. Жыву я вельмі добра.

Скончыла педагагічны інстытут і працую цяпер дырэктарам васьмігадовай школы ў вёсцы Глінна. У мяне трое дзяцей. Няма толькі ў жывых бацькі, немцы. Будзьце вы мне бацькам, а маім дзецям дзядулем».

Неўзабаве з Чэхаславакіі прыйшоў адказ. Станіслаў Карась пісаў, што з радасцю згаджаецца быць бацькам Вольге Сяргееўне, а яе дзецям—дзедам. Падрабязна расказаў пра сваё жыццё і запрасіў яе ў госці.

У маі мінулага года Вольга Сяргееўна з дачкой Ленай павяла ў свайго названага бацькі. Радаснай была сустрэча. Разам з Карасём яна наведала тых месцаў, дзе ім даялося жыць у грозныя гады вайны, сустрэлася з людзьмі, якія дапамагалі ёй.

А нядаўна ў гасцях у сям'і Вольгі Сяргееўны павялаў Станіслаў Карась.

— Вельмі мне ў вас усё падабаецца,—сказаў гасць.—Людзі ў вас чудаўныя, жывуць добра... Нашы народы заўсёды будуць вялікімі сябрамі.

В. ПРАВАСУД.

Драгічынскі раён.

НА ЗДЫМКУ: Станіслаў Карась (у цэнтры) перад ад'ездам на радзіму дзякуе Вольге Сяргееўне Марноўскай і яе мужу — старшынні калгаса «Прагрэс» Уладзіміру Янаўлевічу за цёплы і сардэчны прыём.
Фота В. Германа.

ЯК ЁН ШУКАЎ «ЗАЛАТУЮ ПТУШКУ»

Ш ЦЯЖКА зразумець чалавека, які сядзіць насупраць мяне і гаворыць аб сабе. Ён немалады, рана пасівеў. Час ад часу мімаволі разглядае свае рукі: вялікія спярэчаныя старымі рубцамі. Трафім Зіноўевіч Гановіч-Будзёнаў перахоплівае мой позірк і паказвае далоні. Яны яшчэ захоўваюць сляды мазалёў... Усміхаецца, расказвае...

— Жылі мы з 1914 года ў Акмолінскай вобласці на станцыі Маскаленкі: бацька, маці, пяцёрка і я. У 1922 годзе бацькам чамусьці надумалася вярнуцца ў Польшчу. Прыехалі, і зразумеў бацька, што зрабіў вялікую памылку. Пачалі ў хаце пагаворваць аб Амерыцы.

Рашыў тады і я забіць адначасова двух зайцаў: пазбегнуць службы ў польскім войску і злавіць у Амерыцы «залатую птушку».

Сабралі бацькі мне грошы, паехаў я ў Канаду.

Трафім Зіноўевіч цяжка ўздыхае:

— Эх, найнашці ў мяне тады было, як вады ў Мічыгане! Прыехаў я, ну, думаю, вось дзе маё шчасце. А абярнулася яно зусім не так, як думалася. Доўга хадзіў без работы, ледзь уладкаваўся на чыгунку, аднак доўга не затрымаўся. Зноў пошукі. Нарэшце, завербаваўся на будоўлю электрастанцыі на поўначы Канады. Ад ранку да ночы на 60-градусным морозе. А колькі атрымліваў? Ледзь хапала на жыццё.

У 1930 годзе зноў беспрацоўны. З'ездзіў усю Канаду з канца ў канец — няма работы. А дзе ж яе знойдзеш, калі і фабрыкі і заводы закрываюцца, фермеры разараюцца — крызіс. Не я адзін з'ездзіў краіну на дахах цягнікоў. Але куды ні заедзеш — усюды адзін адказ: «таф локі!» І зноў у дарогу. А засне чалавек — і пад колы вагонаў. Ніколі не забуду свайго сябра Барылюка з Вініпега, які васьмь разоў і заснуў на веку, пакінуўшы жонку і траіх дзяцей.

Потым улады арганізавалі лагеры, куды накіроўвалі тысячы такіх, як я. Пракладвалі шасейныя дарогі, будавалі аэрадромы, а атрымлівалі некалькі долараў у месяц. У гарадах былі адкрыты для беспрацоўных сталовыя «суп-пітчэнс». Там выдавалі два разы ў дзень суп і хлеб па картках. А каб атрымаць картку, ты павінен быў не менш года пражыць у гэтым горадзе. Толькі праз два гады ўдалося мне зноў знайсці працу на ферме. Але ў хуткім часе мяне пасадзілі ў турму за тое, што распаўсюджаў рабочыя газеты.

Так давалося мне пазнаёміцца з капіталістычнай «дэмакратыяй» і «свабодай» не на словах, а на справе.

Пяць год я пражыў у мястэчку Пеле, наймаўся на работу, падпісваючы кантракт на год. Атрымліваў 20 долараў у месяц. У 1942 годзе пераехаў у шахцёрскі гарадок Ціменс і паступіў на шахту. Але доўга вытрымаць не змог. Нечалавечая там была, непасільная работа. Пераехаў у горад Віндзор, атрымаў працу на аўтамабільным заводзе.

У час вайны, калі патрэбна было дапамагчы Радзіме ў барацьбе з фашызмам, ніхто з нас, выхадцаў з Расіі, не шкадаваў сродкаў. Хаця і невялікімі былі нашы рабочыя зберажэнні, але мы думалі, што і яны ў якойсьці меры дапамогуць народу адолець ворага.

У 1959 годзе прадпрыемства, дзе я прарабіў шаснаццаць год, закрылі, а рабочых звольнілі. Зноў застаўся беспрацоўным. У Канадзе атрымаў працу старога чалавека амаль немагчыма. Нават калі табе за 35, і то лічаць старым. Такі ўжо тут «парадак».

Кажуць, што Канада — залатая краіна. Краіна сапраўды залатая, але жыць у ёй, не маючы золата, цяжка. А дзе возьмеш золата, калі ты зноў без работы. Абрывала мне ўсё гэта, і рашыў я вярнуцца дамоў.

...І вось я на Радзіме. І, вядома, аказаліся брахнёй запалохванні ворагаў нашай краіны, якія сцвярджалі, што ўсіх вярнуўшыхся накіроўваюць у Сібір, што тут галадаюць і гэтак далей. Хлусня ўсё гэта! У роднай вёсцы Дзівін мяне сустрэла дачка, унукі, родныя і знаёмыя. Колькі радасці было пры спатканні — цяжка ўсё гэта апісаць.

Дачка мая працуе даяркай. Калі я пакідаў Беларусь, ёй не было яшчэ і года. А цяпер ужо ў мяне дзве ўнучкі, якія заканчваюць сярэдняю школу, і ўнук першакласнік.

Добра жыве мая дачка і ўсё аднавяскоўцы. З дапамогай дзяржавы яна пабудавала прыгожы дом. Аднавяскоўцы выбралі яе дэпутатам сельскага Савета і членам праўлення калгаса. А наша вёска якой стала! Цэлыя вуліцы цагляных дамоў. Нават прамысловыя прадпрыемствы ёсць: прамысловы камбінат, гароднінна-сушыльны завод, рамонтныя майстэрні. І дом культуры ёсць, і бібліятэка, і кінаатэатр... Ну ці ж гэта не цудоўна.

І памаўчаўшы ў задуменні сказаў:

— Шкада, шкада... Зусім не ў тым баку шукаў я «залатую птушку».

І зноў пачаў уважліва разглядаць свае мазалістыя рукі.

Г. БЯЛЬКЕВІЧ.

БЕЛАРУСЬ 1964...

Вялікі ўраджай яблык паспеў у калгасах і саўгасах Беларусі. Толькі адзін калгас імя Калініна Мінскага вытворчага ўпраўлення атрымае ад свайго саду 100 тысяч рублёў даходу.

На здымку: сартыроўка яблык у другой брыгадзе сельгасарцелі.

Фота Ул. Кітаса.

ДЗВЕ ЭКСКУРСІІ

Франя Ільіна — адна з многіх нашых суайчынніц, якія павялілі ў гэтым годзе на Радзіме. Яна прыехала з Бельгіі да сястры ў Дзяржынск разам з мужам і дзецьмі. Больш месяца прабылі ў Дзяржынску гасці. За гэты час яны некалькі разоў прыязджалі ў Мінск, заходзілі ў рэдакцыю газеты «Голас Радзімы». Тут Франя сустрэлася і са сваёй сяброўкай Раісай Фёдаравнай Дземчанка. Абедзве жанчыны — члены Саюза Савецкіх Грамадзян у Бельгіі. Па іх просьбе была арганізавана экскурсія на гадзіннікавы завод.

Мінскаму гадзіннікаваму — хутка дзесяць год. Ён адзін з буйнейшых у нашай краіне. Да рэвалюцыі ў Расіі не было ніводнага завода, на якім бы рабілі гадзіннікі або хаця б дэталі для іх механізмаў. Зараз такіх заводаў у Савецкім Саюзе — пятнаццаць, і Мінскі займае адно з першых месцаў. Зусім нядаўна пачаў працаваць новы корпус. Ён падобны на палац. Мора святла ўліваецца ў яго шырокія вокны, усюды чысціня, прыгожа афарбаваны сцены. Нідзе не відаць батарэй паравога ацяплення. Награюцца сценкі, таму ў цэлу падтрымліваецца пастаянная тэмпература і пастаянная вільготнасць. Уздоўж канвеера, які цягнецца дзесяткі метраў, сядзяць дзяўчаты ў белых халатах і хустінках. Рабочы дзень — сем гадзін. Кожныя паўтары гадзіны перапынак, — гімнастыка або проста адпачынак у прасторным холе. Перапынкі

таксама ўваходзяць у лік рабочага часу.

На заводзе ёсць свая паліклініка. Рабочыя ў любы час могуць бясплатна атрымаць неабходную медыцынскую дапамогу.

Гасцям паказалі ўсе цэхі, усе віды гадзіннікаў, выпускаемых заводам. У Мінску робяць у асноўным жаночыя нарочныя гадзіннікі «Зара». Яны самай рознай формы. Апошняя мадэль па велічыні з капеечную манету. Гадзіннікі анадзіраваныя, пазалочаныя, залатыя. Цэны на іх пастаянна зніжаюцца. Зараз жаночы гадзіннік каштуе 22—25 рублёў. Гасцям паказалі прыгожы мужчынскі гадзіннік з тонкім корпусам.

«Каб захацеў купіць, то не адразу ж і рашыўся, які, — гаворыць Франя Ільіна. — Гадзіннікаў тут так многа, і ўсё мне падабаюцца».

Так, зараз завод выпускае іх і мільён 100 тысяч у год. Кожныя пяць секунд з канвеера здымаюць гатовы гадзіннік. Усе дэталі да яго робяцца тут жа, у шматлікіх цэхах завода. Але будаўніцтва завода яшчэ не скончана. Калі яно поўнаўнасцю завершыцца, Мінскі гадзіннікавы завод будзе выпускаць два мільёны гадзіннікаў у год.

У другі свой прыезд у Мінск Ільіна з мужам павяла на камвольны камбінат. Рэне, яе муж, — ткач, на ткацкай фабрыцы працуюць іх дзеці Эдуард і Франсіна. Вось чаму Мінскі камвольны прадстаўляў для іх асабліва цікавае. Яны абыйшлі ўсе яго цэхі, агледзелі прадукцыю.

— На нашай фабрыцы працуе 800 чалавек, і яна лічыцца

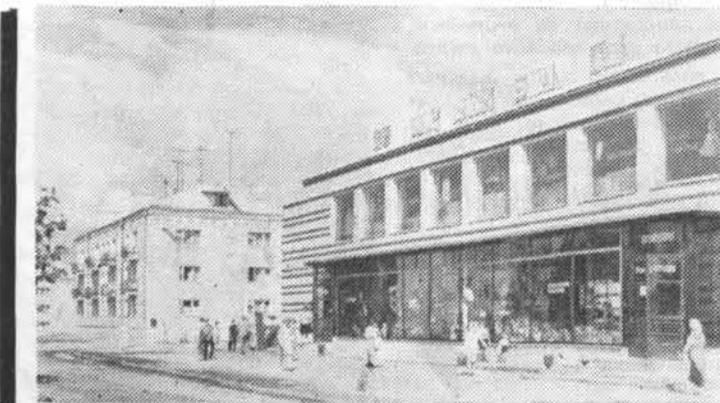
вялікай, — гаворыць Рэне. — А тут працуе каля васьмі тысяч ткачоў. Гэта каласальна!

У дэманстрацыйнай зале яны ўбачылі мноства самых розных тканін, выпускаемых камбінатом. Прыгожая расфарбоўка, добрая якасць, багаты асартымент — усё, гэта не магло не зацікавіць гасцей.

Рэне не ўгойвае, што, едучы ў Савецкі Саюз, ён меў нейкае недавер'е да ўсяго, аб чым чытаў у газетках. Але наша рэчаіснасць пераканала яго. Рэне спадабаўся Мінск, як падабаецца ён усім гасцям, што прыязджаюць у Беларусь. Заходзіў Рэне ў магазіны, бываў у кафе і рэстаранах. Усюды самія розныя прадукты, тавары. Кранула яго гасціннасць і добразычлівасць савецкіх людзей. Рэне гаворыць, што, прыехаўшы дадому, ён раскажа праўду аб савецкім спосабе жыцця.

Што ж, здзіўляцца тут няма чаму. Рэне бачыў сваімі вачыма нашу рэчаіснасць.

Д. ЧАРКАСАВА.

МЕСЯЦ ВЯСЕЛЛЯЎ

Ды хіба забудзе Ганначка гэты шчаслівы і радасны дзень! На ўсё жыццё застанеца ён у яе памяці. Будзе памятаць і тую прасторную залу Дома культуры, і той даўгі стол з чырвоным абрусам, і шчырыя ўсмешкі сябровак, і кветкі: жывыя пялёсткі ружаў, вяргіняў, астраў. Не забудзе яна і «завадатара» ўрачыстасці Ніну Васільеўну Кабановіч, тую самую «сваццю», што працуе цяпер загадчыцай Салігорскага ЗАГСа. Гэта ж яна надзявала ёй, Ганне Гірыч, прадаўшыцы магазіна, і Мікалаю Янцэвічу, электразваршчыку, абручальныя пярсценкі. А затым старшыня гарадскога Савета Генадзь Ванкевіч, сказаўшы так-

сама некалькі цёплых слоў, пад гукі духовага аркестра ўручыў шлюбнае пасведчанне і ордэр на новую кватэру.

Зноў іграе музыка. Танцуюць маладжоны, іх блізкія сябры. Чуюцца жарты, смех. У гэты самы дзень ва ўрачыстай абстаноўцы адбылося шлюбнае свата і яшчэ ў адной пары маладых салігорцаў. Шчасця і радасці ў жыцці пажадалі прысутныя Вользе Новік, кандуктару аўтобуса, і слесару Сямёну Вышатку.

Жнівень для салігорскай моладзі, бадай, быў самым шчаслівым месяцам. У шлюб уступілі 26 юнакоў і дзяўчат.

П. БАРОДКА.

«БелАЗ—540»

ЖОДЗІНА. У новым корпусе Беларускага аўтазавода пачаўся мантаж галоўнага канвеера. Вядзецца зборка прыводнай станцыі.

Галоўны канвеер намечана здаць у эксплуатацыю ў канцы гэтага года. На ім пачнеца серыйны выпуск новага самазвала «БелАЗ-540» грузанымальнасцю 27 тон. Ён заменіць выпускаемыя зараз 25-тонныя самазвалы «МАЗ-525».

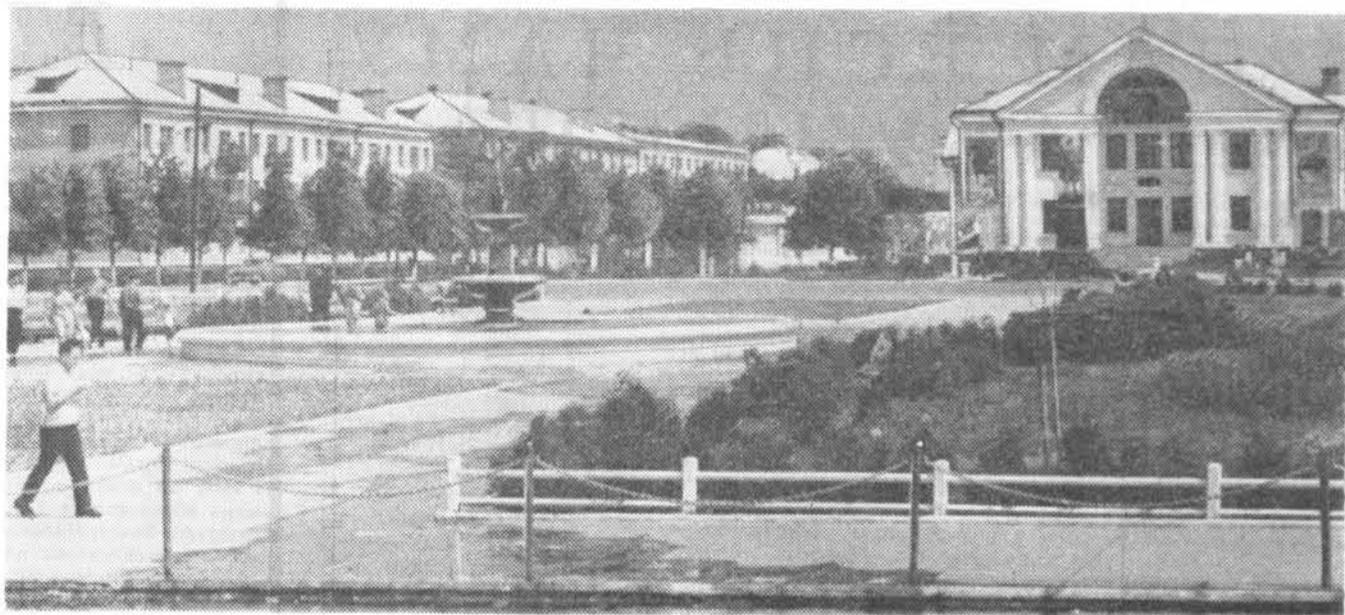
НА ЗДЫМКУ: новы ўніверсальны магазін «Дружба» ў Светлагорску.

Фота Ч. Мезіна.

ТАМ, ДЗЕ БЫЛІ РУІНЫ...

Цэнтральная плошча Ваўкавыска, вуліца Леніна... Дзесяць год назад гэтыя назвы адносіліся да месца, на якіх амаль не было дамоў. Зямля, перакапаная варонкамі бомб і снарадаў, засеяная бітай цэглай, чакала будаўнікоў. І яны прыйшлі, каб пабудаваць на руінах на сутнасці новы горад. Не пазнаць цяпер Ваўкавыска. Прыгожая добраўпарадкаваная цэнтральная плошча акаймавана шматпавярховымі дамамі. Ад яе промямі разыходзяцца вуліцы. Адна з іх—Леніна—самая прыгожая. Аб'ектыў фотаапарата зазіяў на гэтай вуліцы 48-кватэрныя жылыя дамы, новы шырокаэкранны кінатэатр. А колькі новых дамоў на іншых вуліцах! Расце, прыгажэе Ваўкавыск.

На здымках: Ваўкавыск сёння.
Фота З. БРУКА.

«КВЕТКІ ЗЛАТАЙ ПРАГІ».

В столице Чехословакии Праге находится советская партийно-правительственная делегация во главе с Первым секретарем ЦК КПСС, Председателем Совета Министров СССР Н. С. Хрущевым. Делегация приняла участие в торжествах, посвященных 20-й годовщине словацкого национального восстания. (1 стр.)

«ГОД НОВЫ, НАВУЧАЛЬНЫ».

1 сентября — начало учебного года. В Советской стране введено всеобщее бесплатное среднее образование. Каждый четвертый гражданин учится. Отставая в прошлом Белоруссия по количеству студентов на тысячу человек значительно опередила такие страны, как Франция, Бельгия, Голландия. (1 стр.)

ДЛЯ ТЕХ, КТО НЕ ЧИТАЕТ ПО-БЕЛОРУССКИ

«НАМ ЁСЦЬ ЧАМУ ПАВУЧЫЦЦА...» В Минске закончился межрегиональный семинар ООН на тему «Социальные аспекты индустриализации». На протяжении двух недель участники семинара, прибывшие из 20 стран Азии, Африки и Латинской Америки, обсуждали проблемы, связанные с социальными результатами индустриализации, знакомились с достижениями белорусского народа в развитии экономики и культуры. «Семинар в Минске — хороший источник для получения ценного опыта по вопросам индустриализации» — к такому выводу пришли наши зарубежные гости. А вот мнения отдельных участников. А. Махидин (Цейлон): «Очень нравится планировка Минска, чистота его улиц». Хорхе Бетанкур (Колумбия): «Мне понравился Минск и люди, которые в нем живут». Сэйка Токохаши (Япония): «Завидую тем людям, которые живут в Минске». (4 стр.)

«ВІЗІТ СЯБРОУ З ШАРЛЕ-РУА».

Имена наших друзей из Шарлеруа Марии Горох и ее мужа Люсьена Гонья уже знакомы читателям «Голосу Радзімы». Недавно Мария, Люсьен и их дочь Надя были гостями нашей редакции. Они рассказали о своей поездке в Могилев, в родную деревню Марии Зяволье. Люсьена Гонья до глубины души тронуло гостеприимство советских людей. Он не мог без волнения вспоминать о встречах с могилевскими железнодорожниками, о поездке

в кэлхоз. Советские люди дели в бельгийском рабочем своего друга, борца за мир. Он и его семья всюду встречали самый сердечный прием. Такие же яркие впечатления оставила поездка у Марии Горох-Гонья и восемнадцатилетней Нади. (4-5 стр.)

«МЫ ЯШЧЭ СУСТРЭНЕМСЯ».

Клара Бернар, руководительница группы французских ребят, отдохнувших в пионерском лагере «Крыжовка» под Минском, познакомилась с заслуженной артисткой Латвийской ССР Дзидрой Ри-

отдавал талантливый юноша любимому делу. А недавно Евгений Бусел закончил отделение графики Московского полиграфического института. Его дипломная работа — серия иллюстраций-гравюр к повести украинской писательницы Ольги Кобылянской «Волчица» — была высоко оценена дипломной комиссией. (6 стр.)

«Я БАЧЫЎ САВЕЦКІ САЮЗ, Я ВЕРУ У ДРУЖБУ».

О своем визите в Советский Союз рассказывает английский издатель лорд Рой Томсон. Он побывал на целине и восхищен огромным прогрессом, достигнутым на целинных землях. Десять лет назад люди на целине жили в палатках, а сейчас там выросли прекрасные современные города. Рой Томсон не впервые в СССР, он был в нашей стране

18 месяцев назад. «Я совершенно уверен, — пишет он, — что за последние 18 месяцев уровень жизни в Советском Союзе значительно повысился, и есть все признаки, что он продолжает повышаться». Большое впечатление произвело на английского издателя посещение Советской Армении и Грузии. Он был поражен гостеприимством жителей этих республик. Рой Томсон считает, что «все люди на Западе должны знать больше о Советском Союзе». (7 стр.)

«ШУМЯЦЬ ЗЯЛЭНЫЯ ДУБРОВЫ».

Леса занимают треть площади нашей республики. Они составляют неотъемлемую и самую характерную черту белорусского пейзажа. Береза и сосна могли бы стать символом Белоруссии. Война принесла огромный урон лесному хозяйству республики. Много труда и средств стоило восстановление наших лесов, и сейчас их площадь по сравнению с довоенной увеличилась больше чем на 11 процентов и составляет 7 миллионов гектаров. (8 стр.)

Как всегда, в газете печатается много материалов хроникального характера.

НА ТРАЎЛЕР «БРАСЛАЎ» ПРЫШЛО ПІСЬМО

Тры гады назад рыбалявецкі флот Далёкага Усходу СССР папоўніўся новым траўлерам «Браслаў». Паміж рыбакамі траўлера і жыхарамі горада Браслаў устанавілася цесная дружба. Яны абменьваюцца пісьмамі, тэлеграмамі. Вось вытрымка з аднаго з пісьмаў:

«Экіпаж траўлера з гонарам носіць імя вашага слаўнага горада. У саборніцтве сярод рыбакоў Далёкага Усходу наша судна трымае першынство. Любімай Радзіме мы далі 83 вагоны маражанай рыбы і іншай рыбапрадукцыі першага гатунку».

У адказ браслаўчане паведамяюць аб сваіх дасягненнях, аб тым, як з кожным годам расце і прыгажэе горад. Толькі сёлета на вуліцах і сквэрах тут пасаджана 500 плодовых дрэў і каля тысячы дэкаратыўных кустоў. Жыхары беларускага горада пажалалі далёкаўсходнім рыбакам новых поспехаў у іх плённай працы, а капітана траўлера «Браслаў» дэпутата Вярхоўнага Савета СССР Сотнікава запрасілі да сябе ў госці.

І. ДУБОУСКІ.

Ў МАСКВУ З КАНЦЭРТАМ

У Маскву выехала мастацкая агітбрыгада Стаўбіоўскага раённага дома культуры Мінскай вобласці. «З вожыкам у калгасе» — так называецца цікавая і дасціпная праграма гэтага таленавітага калектыву. Летнім днём на полі, зімой у клубе або ў чырвоным кутку на жывё-

лагадоўчай ферме з задавальненнем слухаюць сельскія працаўнікі транныя куплеты, інтэрмедый, вершы аб справах калгасных. Палюбіліся глядачам «Прыпеўкі даярак», «Маякі», харэаграфічныя карцінкі «Браткі-дармаеды» і «Тры кіты».

ЗАЛАТАЯ ГРУША

МАГАДАН. 2777 грамаў важыць самародак золата, знойдзены на капальні Мальдзян. Знаходка па сваёй форме нагадвае грушу. Ляжаў самародак непадалёк ад паверхні зямлі. Залатая груша — самы буйны дар Калымы ў сёлетнім сезоне.

Ён жыве ў вёсцы Кнубава

Чалавека, пра якога ідзе гутарка, завуць Яўгенам Ціханавічам Германовічам. Жыве ён у вёсцы Кнубава. Калі хвароба пазбавіла яго магчымасці працаваць у родным калгасе імя Горкага, Германовіч арганізаваў у сябе на даму перасойную бібліятэку. Цяпер яе паслугамі карыстаюцца больш 200 хлебарабоў.

Прапагандуючы літаратуру сярод сваіх аднавяскоўцаў, Германовіч вучыцца сам. Некалькі год ён вывучаў самастойна англійскую мову, а ў мі-

нулым годзе стаў студэнтам-завочнікам Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута замежных моваў. Для прыёму экзаменаў інстытут паслаў да Германовіча сваіх выкладчыкаў.

На здымку: выкладчык Мінскага дзяржаўнага педагагічнага інстытута замежных моваў Ф. Рымашэўскі (справа) прымае ў Германовіча экзамены за першы курс.

Тэкст Д. ДУДКО.
Фота В. СІВАЛАПА.

г. Пінск.

АЛЯКСАНДР ДАЎЖЭНКА

12 верасня 1964 года спаўняецца 70 год з дня нараджэння сусветна вядомага савецкага кінарэжысёра і пісьменніка, лаўрэата Ленінскай прэміі Аляксандра Пятровіча Даўжэнкі.

Шмат цудоўных кінафільмаў і кніжак стварыў гэты незвычайна самабытны і цікавы мастак. Асабліва ж вялікі поспех выпаў на долю яго шэдэўра — кінафільма «Зямля». На Брусельскай міжнароднай выстаўцы ў 1958 годзе 117 крытыкаў з розных краін выбралі тайным галасаваннем 12 лепшых фільмаў з усіх, створаных за час існавання кіно. У гэты лік увайшоў і твор даўжэнкаўскага натхнення.

Вялікае палітычна-выхаваўчае і мастацкае значэнне меў і такі пэтычны фільм, як «Аэраград», пастаўлены А. Даўжэнкам па ўласнаму сцэнарыю ў 1935 годзе.

Мы прапануем увазе чытача ўрывак з успамінаў заслужанага дзеяча культуры БССР Аляксея Слесарэнкі, які быў знаёмы з Аляксандрам Даўжэнкам.

Само ФАЛЦЯН ПРАДВЕСЦЕ ЛЕПШАГА

Пасля частых баёў з немцамі ў ваколіцах Зембіна мы размясціліся ў невялікай вёсцы Нава-селле. Усе паселішчы навакол'я былі спалены немцамі яшчэ ў час блакдады 1942 года. У суседняй вёсцы ўсіх жыхароў сганілі ў адну хату, акружылі яе і запалілі. У агні загінула каля 150 чалавек, пераважна жанчыны і дзеці.

У паветры адчувалася набліжэнне вясны, снег асядаў, на дарогах цягнулі лужыны. Немцы пачалі падцягваць падмацаванні ў свае гарнізоны, а гэта прадвясчала новую цяжкія баі.

Надышоў дзень 8 сакавіка — Міжнароднае свята жанчын. Партызанкі з усіх атрадаў брыгады пачалі з'яжджацца на саянах у нашу вёску. У вялікім пакоі аднаго з дамоў сабраліся яны на агульны сход. Прышлі і многія партызаны з нашага атрада. Пакой быў аздоблен партрэтамі Леніна і карцінамі партызанскіх мастакоў на тэмы нашых баявых будняў.

Сход адкрыў камісар брыгады. Некалькімі словамі ён ахарактарызаваў удзел партызанак у вызваленчай барацьбе, назваў імёны найбольш заслужаных, якія ў баях з акупантамі праявілі асаблівы гераізм. Затым ён прапанаваў абраць прэзідыум сходу. Яму назвалі па адной заслужанай партызанцы ад кожнага атрада, камандзіра атрада і мяне.

Сярод абраных былі і пажылыя. І маладыя жанчыны — медсёстры, сувязныя, кулямётчыцы, камандзіры. Сход вяла камісар дзевятай роты, пажылая жанчына невысокага росту, з жывымі цёмнымі вачыма. У сваёй прамове, па-сапраўднаму красамоўнай, яна гаварыла аб значэнні гэтага дня, які стаў сімвалам свабоды і раўнапраўя жанчын.

— Савецкая жанчына, — сказала камісар дзевятай роты, — раўнапраўны член сацыялістычнага грамадства, і з той цвёрдасцю і рашучасцю, з якой мы дапамагалі мужчынам у будаўніцтве нашай Радзімы, зараз адстойваем яе свабоду. Мы змагаемся і будзем змагацца, бо не хочам стаць рабынямі. Мы — савецкія жанчыны, і ў нашых сэрцах гарыць бязмежная любоў і адданасць да народа, да нашай сацыялістычнай Радзімы, любоў і павага да працоўных усяго свету. Мы ведаем, за што змагаемся, і ў

Само Фалцын — славацкі пісьменнік, удзельнік Славацкага нацыянальнага паўстання. Баявы шлях С. Фалцына пачаўся ў лясах Беларусі ў партызанскіх атрадах, дзе ён разам з беларусамі змагаўся з фашызмам. Пільна прыглядаліся славацкія партызаны да нашых людзей, да характару савецкага чалавека. І вопыт, пераняты ў савецкіх сяброў, чэхі і славакі выкарыстоўвалі потым у сябе на радзіме. Сёння прапануем увазе чытачоў урывак з кнігі Само Фалцына «Пераможная сустрэча».

гэтым прычына нашых перамог, нашай адвагі і гераізму, якога яшчэ не ведаў свет.

Камісар заклікала ўсіх жанчын яшчэ адважней змагацца супраць фашызму, за вызваленне айчыны. Жанчыны-партызанкі яе ўважліва слухалі. Пасля камісара і іншыя жанчыны разказвалі аб сваёй працы. Выступалі калгасніцы, настаўніцы, студэнткі, якія сталі адважнымі воінамі, і гаварылі яны не пра «жаночыя праблемы», а пра абарону Радзімы.

— Тыдзень назад, — разказвала кулямётчыца першага атрада, — мы сабраліся і абмеркавалі, як нам адзначыць Міжнародны дзень жанчын. Вырашылі правесці дзве баявыя аперацыі. Добраахвотна выклікалася дзясціх жанчын, мяне выбралі камандзірам. Пайшлі да начальства, дакладваем, што хочам пусціць пад ахон нямецкі эшалон і зрабіць напад на ахову. Камандзір круціць галавой: «Не можам мы, Нюра, адпусціць радыстку, урача, санітарку...» А я думаю, што ён павінен быў адпусціць нас, і мы б сваё доказалі... І калі ўжо ў гэты раз не ўдалося, то ў наступным годзе мы ўсё роўна арганізуем...

— У наступным годзе, Нюра, ужо немцаў тут не будзе. — пе-

рапыніла яе вясёлая светлавалосая партызанка.

— Ну? — здзівілася Нюра. — Не будзе?

Присутныя пачалі смяяцца, заўважышы яе здзіўленне.

— Дык яшчэ лепш! — шырока ўсміхнулася і Нюра. — Будзем адбудоўваць наш родны край...

Пасля сходу вясковая моладзь са сваёй старэйшыняй, настаўніцай Анотай Ермаковай, наладзіла невялікі пачастунак для партызанскіх дэлегатак. У двух прасторных пакоях стаялі прыгожа засланцы сталы, на якіх сабралі ўсё, што можна было толькі здабыць у цяжкіх умовах вайны. Запрасілі і некалькіх партызанскіх камандзіраў. Настрой быў вясёлы. Анота Ермакова, немаладая ўжо настаўніца, клапацілася, каб усім было добра і весела.

Пасля агульнай вячэры моладзь паставіла невялікае тэатральнае прадстаўленне з партызанскага жыцця. Выступленні хлопцаў і дзяўчат былі цудоўныя, столькі было ў іх натхнення! А потым маленькія дзеткі праспявалі некалькі харавых партызанскіх песень. Было надзвычай прыемна і міла слухаць дзіцячыя галаскі, якія нібы вярталі нас у далёкі мірны час. На хвіліну мы забыліся пра клопаты і цяжкасці партызанскага жыцця. Многія жанчыны, ды і мужчыны, плакалі, але кулакці сціскаліся пры думцы аб жорсткай ваеннай рэчаіснасці.

Дзіцячыя галаскі былі нібы прадвесце лепшага, прыгажэйшага жыцця. Мелодыя іх апошняй песні доўга яшчэ гучала ў мяне ў вушах:

Наш паровоз, вперед лети,
В коммуне останювка,
Другого нет у нас пути,
В руках у нас винтовка!..

Пераклаў са славацкай
А. МАЖЭЙКА.

Вольны час дырэктар Ваўкавыскага ваенна-гістарычнага музея імя Баграціёна Г. І. Пех аддае лепцы. Ён мае шмат скульптурных работ, выкананых у гіпсе і пластыліне. На здымку: Г. І. Пех працуе над стварэннем вобразу гусара Айчынай вайны 1812 года.
Фота З. Брука.

ПЕРШЫМ у той вечар з'явіўся Даўжэнка, хаця да пачатку было яшчэ не менш як паўгадзіны. Ён пачаў хадзіць туды і сюды па калідоры. Паходка была валявая і сабраная. У іскрыстых вачах мастака я адчуў затоенае хваляванне.

У адзіночку і невялікімі групамі ў кіназалу падымаліся людзі. Я звярнуў увагу на рухавага чалавека з буйнымі вачыма колеру спелай вішні. Адчуваў сябе тут ён, як рыба ў вадзе, лёгка і вольна.

— Хто гэты? — адважыўся спытаць я ў Сакалоўскай, намесніка дырэктара кінафабрыкі па вытворчых справах.

— Гэтага чалавека сорамна не ведаць! — дакорліва адказала яна і пайшла. Дапамог Аляксандр Пятровіч. Ён падвёў мяне да чалавека з чорнымі вачыма і сказаў жартаўліва:

— Далажыце, хто вы такі?
— Я — Усевалад Вішнеўскі, — прамовіў чалавек, паціскаючы маю руку.

Пачаўся літаратурны вечар. Аляксандр Пятровіч чытаў напаміць свой кінасцэнарый «Аэраград». Артыстычна, натхнёна маляваў ён вобразы будучага фільма. Усе разумелі, што аўтар паірырае рамкі творчых мажлівасцей у літаратуры і кінематографіі.

Пачалося абмеркаванне. У вачах узбуджанага аўтара свяціліся радасць і затоеная трывога: што скажуць таварышы па мастацтве?

Першым выступіў Вішнеўскі.
— Аляксандр Даўжэнка, — гаварыў ён, — парадавай сцэнарый, створаным ім у манеры, вясёлым невядомай. Усіх, хто дрэмляў ў прывычных, спрадзеку ўстаноўленых творчых формах, разбудзіў голас наватара.

Некаторыя з выступаючых, высокая ацэньваючы сцэнарый, звярталі ўвагу дырэктцыі на складанасць пастаноўкі, што патрабуе натуральных авіяздымак, прасторавага ахопу тайгі, вялікага фізічнага напружання акцёраў і ўсёй здымачнай групы. Але вынік размовы быў аднадушны: сцэнарый трэба тэрмінова запусціць у вытворчасць.

...Беглі дні. «Канвеер смерці» Івана Пыр'ева ўжо збіраў чэргі каля кінатэатраў, кінакапіравальная фабрыка размнажала «Пецяярбургскую ноч» Рацалы і «Каханне Алёны» Юрчалы.

У цэнтральным павільёне здымалася «Джаз-камедыя» — першая ўможная назва кінафільма «Вясёлыя рэзваты». Пастаноўшчык Рыгор Аляксандраў гарачыўся і хваляваўся. Гэта была яго першая самастойная работа камедыйнага характару. Дагэтуль удаўх з Эйзенштэйнам ён працаваў у зусім іншым творчым плане.

— Што вы думаеце наконт гэтага фільма? — спытаў Даўжэнка ў крытыка Дынамава.

— Вышэйка яркая і маляўнічая. Гэта сведчанне безумоўнай таленавітасці майстроў, а вось палатно трухлявае і рыхлае, — задумна адказаў крытык. — Сцэна суда мала прайдападобная ў аснове літаратурна-сцэнарнай.

— Вы маеце рацыю! Пісаць сцэнарый — абавязак пісьменнікаў. Патрэбна зацікавіць іх працай у кіно, — падтрымаў Аляксандр Пятровіч.

Размаўляючы, Даўжэнка і Дынамаў выйшлі з павільёна і накіраваліся ў рэжысёрскі пакой, на якім быў прыклеены белы кардон з надпісам: «Аэраград» — рэжысёр-пастаноўшчык Аляксандр Даўжэнка...

ТАЛЕНТ ПЛЮС МУЖНАСЦЬ

У гэтага хлопца незвычайны лёс. Цяжкі і суровы. Ужо ў сем гадоў ён ведаў, што такое гора, што такое вайна. На фронце загінуў яго бацька. Затым новае гора, жорсткае і незразумелае. Выбух нямецкай гранаты — і хлапчук назаўсёды робіцца інвалідам...

Пасля чатырох месяцаў знаходжання ў бальніцы Жэно Буслы накіравалі ў Рэчыцкі дзіцячы дом. Сустрэлі яго там добра. Накармілі з дарогі, пераапрадулі ва ўсё чыстае. І хутка ён нічым не адрозніваўся ад іншых выхаванцаў.

Дзеці тут тады былі асаблівыя. Яны не гулялі ў вайну. Аднойчы пасварыўшыся, доўга не мірыліся. Гэта былі дзеці вайны, пазбаўленыя здароўя і родных. Зусім незразумелым было імненне дарослых зацікавіць дзіцячымі вялікім і сур'ёзным. Для пачатку арганізавалі розныя майстэрні і гурткі. Рэбаты сустрэлі гэтыя пачынанні з энтузіязмам. З асаблівай стараннасцю адносіліся да сваіх штодзённых заняткаў юныя мастакі.

Яўген Бусел успамінае гэты перыяд свайго жыцця як самы цяжкі. Ён тады не умеў нічога. Трэба было перш за ўсё авалодаць азамі ведаў, якія дае школа. Для чалавека без абедзвюх рук — гэта складаная задача.

Ён цэлымі днямі праседываў над спісанымі лістамі паперы, пакуль яго пачыры пачалі разбіраць настаўнікі. Немагчыма перадаць словамі, што ён тады адчуваў, што перажыў.

З часам ён прыносіў са школы ўсё больш «пяцэран», павесялеу, узмужнеу. Але адна непераадоўная думка жыла ў ім. Яшчэ ў вёсцы, у сваёй роднай Міхайлаўцы, яго пацягнула да каляровых алоўкаў і паперы. Гэта не было тады імгненным захваленнем, як у большасці дзіцяцей яго ўзросту. Ён з ранку да вечара праседываў над тоўстым альбомам — падарункам бацькі — і маляваў, маляваў.

У час вайны, калі не было дзе дастаць чыстага шматка паперы, хлопчык маляваў на абрыўках старых газет і часопісаў. Адпраўляўся далёка за вёску збіраць лістоўкі, якія скідаваў самалёт. І зноў маляваў, маляваў.

І вось дзіцячы дом. Гурткоўцы яго «прызналі». Яўген Бусел прыходзіў сюды раней за ўсіх, а панідаў пакой апошнім. Займаўся з захваленнем. Паспрабаваў пісаць маслам. Але на Антонаўна, кіраўнік мастацкага гуртка, гаварыла, што ён добра адчувае колер. Яўген перачытаў усе кніжкі пра маста-

ноў, якія толькі былі ў гарадской бібліятэцы.

Мінулі гады. Яўген Бусел скончыў дзясціх класаў. І перад ім, як і перад кожным чалавекам гэтага ўзросту, паўстала пытанне: кім быць? Пасля доўгіх хістанняў і сумненняў ён вырашае паступіць у Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт імя Ул. І. Леніна на гістарычны факультэт.

Гэта была памылка. Ён ужо не мог жыць без фарбаў і расцоў. Кожны дзень быў для яго цяжкім данорам — ён адрывае час ад таго, што для яго даражэй за ўсё. І ён робіць рашучы крок: пакідае ўніверсітэт і паступае ў Маскоўскі паліграфічны інстытут на аддзяленне графікі. У інстытуце палюбіў гэтага высокага, чорнавалосага юнака за яго рознабаковае зрудыццю і таварыскі характар. Работы Яўгена Буслы ставілі ў прыклад іншым. А ён упарта і настойліва працаваў над сабой, адшліфоўваў тэхніку.

Неўзабаве малюнкi Яўгена Буслы пачалі з'яўляцца на старонках газет і часопісаў. У 1963 годзе выйшла ў свет кніга А. Кейзарава ў мастацкім афармленні маладога мастака.

Яго лепшым работам уласціва лірычнасць, глыбокае псіхалагічнае пранікненне ў вобраз. Калі гэта партрэт, то абавязкова з ярка выражаным характарам. Калі пейзаж, то ён някi адразу запамінаецца, западае ў душу, выклікае пэўны настрой: усё выканана свежа, ярка, тэмпераментна.

Нядаўна ў Маскве ў паліграфічным інстытуце адбылася абарона дыпломнага выпускнікамі. Яўген Бусел прадставіў серыю ілюстрацый-гравюр да апошніх вядомых украінскіх пісьменнікаў Вольгі Кабылянскай «Ваўчыца».

Аўтарытэтная камісія, у ліку якой былі мастакі з сусветнымі імёнамі, спачатку проста паверыла, што чалавек з такімі фізічнымі недахопамі змог бліскуча вырашыць вялікую творчую задачу. Давялося тэрмінова даваць тэлеграму ў Мінск, каб выслаў і інстытут усе чарнавыя накіды і тыя бяспечныя варыянты, якія Яўген так непрадбачліва не захпаў з сабой. Думка камісіі была аднадушнай: выдатна!

Яўген Бусел толькі пачынае свой шлях. У яго яшчэ ўсё наперадзе. Творчыя планы вялікія. Ён задумаў значны цыкл работ «Беларусы», збіраецца ў бліжэйшы час наведваць шэраг вялікіх будоўляў сямігодкі.

І. КАСПЯРОВІЧ.